

پاسخ نامه

سال دهم انسانی

۱۹ اردیبهشت ماه ۹۹

دقت‌ری پاسخ ✓

فارسی و نگارش (۱)

۱-

(سعیر معفری، لغت، ترکیبی)
تلفظ: مهربانی، اظهار لطف و مهربانی کردن، نرمی کردن / سوداگر: آنکه کارش داد و ستد است، بازرگان، تاجر

۲-

(سعیر معفری، املا، ترکیبی)
در گزینۀ «۱» غلط املائی وجود ندارد.
املائی سفاکت به معنی نادانی در گزینۀ «۲» و فارغ به معنی آسوده در گزینۀ «۱»، به همین شکل درست است. همچنین در بیت گزینۀ «۴»، شاعر خطاب به خداوند فضل او را بسیار زیاد می‌داند، به حدی که نمی‌توان آن را با چیزی «قیاس» کرد. «غیث» معنای «فریادرس» دارد و از نام‌های خداوند است.

۳-

(اسماعیل گنجه‌ای، آرایه، ترکیبی)
«کوه فضل» تشبیه / «گریان و خندان» تضاد / «ابر گریان و برق خندان» استعاره و تشخیص / «کوه و شکوه» جناس / «ابر، برق» مراعات نظیر

۴-

(اسماعیل گنجه‌ای، آرایه، صفت ۱۱۶)
در بیت گزینۀ «۱»، «سر» و «سرو»، در بیت گزینۀ «۲»، «ساخته» و «سوخته» و در بیت گزینۀ «۳»، «زاد» به معنای «توشه» و «زاده شد» جناس دارند. بیت گزینۀ «۴» جناس ندارد.

۵-

(حسن پاسیار، دستور، صفت ۱۱۵)
«را» در گزینۀ «۲» نشانه‌ی حرف اضافه و در سایر گزینه‌ها نشانه‌ی فک اضافه است.
نافه را چندان دهد دم ← به نافه چندان دم دهد.
گزینۀ «۱»: تشنگان بادیه را جان به لب ← جان به لب تشنگان بادیه
گزینۀ «۳»: رهروان غم را خار از قدم ← خار از قدم رهروان غم
گزینۀ «۴»: سلسله‌ی ایوان بگسست مدائن را ← سلسله‌ی ایوان مدائن بگسست

۶-

(حسن پاسیار، دستور، صفت ۱۱۳)
بنشسته‌ی بُد: ماضی بعید

۷-

(اسماعیل تشیعی، مفهوم، صفت ۱۱۴)
«شیر» خوردنی و «شیر» جانور در نوشتار شکل یکسانی دارند، اما نباید این دو را یکی پنداشت. کار خود را نیز نباید با کار پاکان قیاس کرد، هرچند در ظاهر شبیه به هم باشند. همین اشتباه‌هاست که باعث شده مردان خدا کم‌تر شناخته‌شده باشند.

۸-

(اسماعیل تشیعی، مفهوم، صفت ۱۱۷)
بیت صورت سؤال می‌گوید همان چیزی از کوزه به بیرون تراوش می‌کند که درون آن است. در بیت گزینۀ «۳» شاعر می‌گوید اگر تو حقیقتاً به وصال یار رسیده بودی، ابرو ترش نمی‌کردی. این همان مفهوم عبارت صورت سؤال است که می‌گوید اگر تو اخم کردی یعنی، تو از وصال یار شاد نیستی.

۹-

(ابراهیم رضایی‌مقدم، مفهوم، صفت ۱۱۳)
علت نادرستی در معنای ابیات:
بیت «الف»: «کل شدن»: کچل و بی‌مو شدن / بیت «ب»: «صدر»: بالای هر مکانی / بیت «ج»: «حاذق»: ماهر، چیره‌دست

۱۰-

(ابراهیم رضایی‌مقدم، مفهوم، صفت ۱۱۷)
در ابیات گزینۀ «۱»، «۲» و «۳» می‌خوانیم: «تو، صد جام می‌خورده‌ای و لب‌ت را خشک کرده‌ای که معلوم نشود، اما چشمان مست تو، دروغ‌ت را آشکار می‌کنند. می‌خواهی آن می‌که بوی آن تا دو فرسنگ می‌رسد، پنهان کنی؟! بکن! خود دانی! شراب کسی پنهان می‌شود؟ نشان آن بر چهره و پشت سرت معلوم می‌شود.»
بیت گزینۀ «۴» می‌گوید «آن بوی خم در مشام خاص و عام هست، به همین دلیل است که در هر محفل همه از آن سخن می‌گویند.»

۱۱-

(سعیر معفری، لغت، ترکیبی)
احسنت: آفرین / ضایم: جمع ضمیمه، همراه‌ها و پیوست‌ها

۱۲-

(سعیر معفری، املا، صفت ۱۳۹)
املائی صحیح عبارت است از: «ژانر».

۱۳-

(حسن پاسیار، آرایه، صفت ۱۲۷)
اذا تنفس (آیه ۱۸ سوره تکویر)
تشریح گزینۀ دیگر:
گزینۀ «۱»: با وجود واژه‌های عربی «هبهات» و «حاشاک» آرایه‌ی تضمین وجود ندارد.
گزینۀ «۲»: بیت دارای آرایه‌ی تلمیح است.
گزینۀ «۳»: بیت دارای آرایه‌ی تلمیح است.

۱۴-

(اسماعیل گنجه‌ای، آرایه، ترکیبی)
ب) «سر» مجازاً «قصد و عزم» / الف) قفل شرم: تشبیه / ج) «دامن افشان» کنایه از «وارسته بودن» / د) «بوستان و دوستان»: جناس

۱۵-

(کاظم کاظمی، دستور، ترکیبی)
«ابتدا» مسند / «اول» مسند

۱۶-

(کاظم کاظمی، آرایه، صفت ۱۴۲)
در گزینۀ «۱»، منادا وجود ندارد.
گزینۀ «۲»: «حافظ» مناداست. / گزینۀ «۳»: «خداوند» مناداست. / گزینۀ «۴»: «الهی» مناداست.

۱۷- گزینۀ «۱»

(مرتضی منشاری، مفهوم، صفت ۱۴۰)
بیت گزینۀ «۱»، نیز مانند عبارت صورت سؤال به مفهوم وحدت وجود اعتقاد دارد.

۱۸-

(مرتضی منشاری، مفهوم، صفت ۱۳۵)
در صورت سؤال و گزینۀ «۳»، مخاطب شاعر تنها کسی است که می‌تواند دروازه‌ی امید را به روی او باز کند و کس دیگری این را نمی‌تواند.

۱۹-

(اسماعیل تشیعی، مفهوم، ترکیبی)
بیت «ب»: بیانگر تسلیم شدن است.
بیت «د»: مقصود از «یک دو دم» لحظات کوتاه است.
بیت «ج»: بیانگر از عهده‌ی کاری بر نیامدن است.
بیت «الف»: بیانگر بی‌رحمی است.

۲۰-

(اسماعیل تشیعی، مفهوم، صفت ۱۲۵)
مفهوم گزینۀ «۱»، «۳» و «۴»: «نصیحت ناپذیری» است.
مفهوم گزینۀ «۲»: «سفارش به نصیحت پذیری» است.

عربی (زبان قرآن (۱))

۲۱-

(فربیه علی‌پور، ترجمه، صفحه ۷۹)
 «يُصْنَعُ»: ساخته می‌شود / «المطاط»: کاتوجو / «النفط الأسود»: نفت سیاه / «الذی»: که (در این جا) / «تُصْنَعُ»: ساخته می‌شود / «أشیاء كثيرة»: چیزهای زیادی (بسیاری) / «منه»: از آن

۲۲-

(درویشعلی ابراهیمی، ترجمه، ترکیبی)
 اللّوات: تابلوها / التحذیرة: هشداردهنده / تحذّر: برحذر می‌دارند (در این جا) / المواطنين: هم‌میهنان، هم‌وطنان، شهروندان / حفر: کندن، حفر کردن
تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: (عدم ترجمه «ورقة» و «هی» - این جاست) نادرست است.
 گزینه «۲»: (بخوان - مفهوم - عدم ترجمه ضمیر «ه» - ببندیش) نادرست است.
 گزینه «۴»: (خواهند توانست - صابون) نادرست است.

۲۳-

(فربیه علی‌پور، ترجمه، ترکیبی)
 ترجمه درست عبارت: «کشاورز، گیاهانی پزشکی (دارویی) را بر روی کوه برفی یافت.»

۲۴-

(مریم آقاییاری، تعریب، صفحه ۷۶)
 در سائل امتحان: بابُ صالَة الامتحان (باب: نائب‌فعل و مرفوع، صالَة و الامتحان: مضاف‌إلیه و مجرور) / برای دانش‌آموزان: للطلّاب (جاء و مجرور) / گشوده می‌شود: يُفْتَحُ (فعل مجهول مذکر)

۲۵-

(مریم آقاییاری، مفهوم، صفحه ۷۶)
 ترجمه آیه شریفه: «گناهکاران از چهره‌شان شناخته می‌شوند.» که تنها با گزینه «۲» از نظر مفهوم تناسب دارد.
ترجمه گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۳»: زیبایی درون (باطن) بهتر از زیبایی بیرون (ظاهر) است.

۲۶-

(مهیر همایی، لغت و مفهوم، صفحه ۷۹)
 ترجمه عبارت: «توبوس‌ها در ایستگاه ایستادند تا زائران به سرویس‌های بهداشتی بروند.»
تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: به معنی «مصرف کردن» است.
 گزینه «۲»: به معنی «کشتی‌ها» است.
 گزینه «۳»: به معنی «رایانه» است.

۲۷-

(سعیر بیغری، لغت، ترکیبی)
 «زُبدات»: کره‌ها
ترجمه گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: لوله‌ها
 گزینه «۲»: چاه‌ها
 گزینه «۴»: شیرهای آب

۲۸-

(کنکور سراسری ۷۷ (با تغییر)، قواعد، صفحه ۷۵ کتاب درسی)
 «فازوا» فعل معلوم است چون فعل‌های لازم مجهول نمی‌شوند، ولی سایر افعال مجهول هستند.

۲۹-

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه ۷۵ و ۷۷)
 فعل «أُنزِلَ» ماضی از باب «إفعال» و متعدی است و مجهول آن به صورت «أُنزِلَ» صحیح است.

۳۰-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، مکالمه، صفحه ۷۸)
 «ساعت کاری تو چیست؟ نزد تو ساعتی نیست (ساعتی نداری).» نادرست است.
 (جواب درست به عنوان مثال: مِنَ السَّادِسَةِ صَبَاحاً إِلَى الثَّانِيَةِ بَعْدَ الظُّهْرِ).
تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: برای چه کسی داروها را می‌خری؟ آن‌ها را برای هم‌کلاسی‌هایم در کاروان می‌خرم.
 گزینه «۲»: شماره اتاقت چیست؟ ۲۲۰
 گزینه «۴»: غذای ناهار چیست؟ برنج با مرغ.

۳۱-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، ترکیبی)
 «موسوعة علمية (ترکیب وصفی)»: دانشنامه‌ای علمی، یک دانشنامه علمی / «قسماً من المَطَّاط و السَّمَاد الكیمیائی»: بخشی (قسمتی) از پلاستیک (کاتوجو) و کود شیمیایی / «يُصَدَّرُ (مضارع مجهول)»: صادر می‌گردد، صادر می‌شود / «البلدان الصناعیة»: کشورهای صنعتی

۳۲-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۸۴)
 «كُنَّا نَشَاهِدُ (ماضی استمراری)»: مشاهده می‌کردیم، تماشا می‌کردیم، می‌دیدیم / «مَعَ أَسْرَتنا»: همراه خانواده خود، با خانواده‌مان / «فی برنامج تلفزيونی (ترکیب وصفی)»: در یک برنامه تلویزیونی، برنامه‌ای تلویزیونی / «الدلائل ألتی»: دلایل‌هایی که... / «تُحیرنا»: ما را حیرت زده (متحیر) می‌کرد / «حركاتها الجماعیة و تکلمها»: حرکات‌های گروهی آنها و سخن‌گفتنشان / «الأصوات المَعینة (ترکیب وصفی)»: صداهای معین (مشخص)

۳۳-

(مریم آقاییاری، ترجمه، ترکیبی)
 ترجمه «کلّ مواطن» به صورت «هر شهروندی» درست است.

۳۴-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، مفهوم، صفحه ۸۹ و ۹۰)
 ارزش انسان (آدمی) به علم و ادب است نه به اصل و نسب ← هر گناهی توبه‌ای دارد به جز بد اخلاقی. (مفهومشان متفاوت است).
ترجمه گزینه‌های دیگر:
 گزینه «۱»: مجرم‌ان با چهره‌شان شناخته می‌شوند.
 گزینه «۲»: اشیاء با ضدهایشان شناخته می‌شوند.
 گزینه «۳»: محبوب‌ترین بندگان خدا نزد خدا سودمندترین‌شان برای بندگانش است ← بهترین مردم کسی است که به مردم سود می‌رساند.

دین و زندگی (۱)

۳۵-

(سعید یعفری، لغت، ترکیبی)

«أُنشَأُ» و «خَلَقَ» (هر دو به معنی به وجود آورد، آفرید) دو واژه مترادف‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «نَفَعًا ≠ ضَرًّا» (سود ≠ زیان)

گزینه «۲»: «الإنتاج ≠ الإستهلاك» (تولید ≠ مصرف)

گزینه «۳»: «تَجَمُّعٌ ≠ تَفَرُّقٌ» (جمع شدن ≠ پراکنده شدن)

۳۶-

(مریم آقایی، مکالمه، صفحه ۹۲)

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «غذای ناهار را کجا می‌خوری؟ در اتاقم، در آن هتل بزرگ.

گزینه «۳»: مشکل در اتاق اولی چیست؟ کولر، خوب کار نمی‌کند و آن‌جا هوا گرم است.

گزینه «۴»: چرا به خانه پدر بزرگت می‌روی؟ برای دیدن او، همانا او بیمار است.

۳۷-

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه ۸۷)

کلمه‌ای که حرف جرّ بر سر آن می‌آید، مجرور به حرف جرّ نام دارد. مانند «سمکة» در این عبارت که حرف جرّ «علی» بر سر آن آمده است.

توضیح نکات درسی:

مهم‌ترین حروف جرّ عبارتند از: مِنْ (از) - فِی (در) - عَلَی (بر) - إلی (به سوی) - عَن (از) - لِ (برای) - بَ (به وسیله)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ضمیر «ها» مضاف‌إلیه است، نه مجرور به حرف جرّ.

گزینه «۳»: «تَجَمُّعٌ» فعل است و هرگز نمی‌تواند مجرور به حرف جرّ شود، چون حروف جرّ قبل از اسم می‌آیند.

گزینه «۴»: دو کلمه «بسرعة» یا هم جارّ و مجرور هستند.

۳۸-

(ولی‌الله نوروزی، قواعد، صفحه ۸۷)

«لِ» قبل از فعل مضارع (لیشتری) نمی‌تواند حرف جرّ باشد، بلکه باید حتماً بعد از آن اسم بیاید.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب در کلمات «لمشاهدة، للدلافین و لیتناول» لام جزء حروف جرّ است.

۳۹-

(مهیر همایی، قواعد، صفحه ۸۹)

در گزینه «۳» «لِ» به معنای مالکیت است؛ «لِحُسَيْن»: حسین دارد.

در سایر گزینه‌ها «لِ» به معنای «برای» است.

۴۰-

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه ۹۱)

هرگاه بخواهیم ضمیر (ی) متکلم را به فعلی (ماضی، مضارع، امر) متصل کنیم، میان آن دو، یک حرف نون کوچک (ن) واقع می‌شود؛ مانند: نَصَرَ + ن + ی ← نَصَرَنی / یَأْمُرُ + ن + ی ← یَأْمُرُنی / اجْعَلْ + ن + ی ← اجْعَلُنی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چون (ی) به اسم چسبیده است، نیازی به (نون) ندارد و این ترکیب نادرست است و درست آن «کتابی» می‌باشد.

گزینه «۲»: نون چسبیده به (ذهبین) جزء خود فعل است، نه نون وقایه.

گزینه «۴»: نون این فعل از حروف اصلی (حرف سوم) آن است (حَزَنٌ - یَحْزَنُ)، نه نون وقایه.

۴۱-

(فیروز نژادنیف - تبریز، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۹ و ۱۳۰)

مهم‌ترین فایده روزه، تقواست که به معنای حفاظت و نگاه‌داری خود از گناه است و با عبارت «تنهی عن الفحشاء و المنکر» در ارتباط می‌باشد.

۴۲-

(وهیبه کاغزی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۵)

روزه، مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل است و میزان موفقیت انسان در رسیدن به هدف‌های بزرگ، به میزان تسلط او بر خویش، خود نگهداری و تقوا بستگی دارد.

۴۳-

(ممد رضا یی‌بقا، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۷ و ۱۳۸)

اگر کسی که روزه است، بعد از ظهر مسافرت کند، نمازهایش در سفر شکسته است، ولی باید روزه‌اش را تا آخر روز ادامه دهد. البته این حالت در شرایطی است که سفرش حرام نباشد، کمتر از ده روز باشد و مسافت رفت او بیش از چهار فرسخ و مجموع مسافت رفت و برگشت او نیز بیش از هشت فرسخ باشد.

۴۴-

(حامد دورانی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۳)

در آیات ۹۰ و ۹۱ سوره مائده می‌خوانیم: «... شیطان می‌خواهد با شراب و قمار بین شما دشمنی و کینه ایجاد کند و ...»

۴۵-

(فیروز نژادنیف - تبریز، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۶)

اگر روزه‌دار عمداً چیزی را که لای دندان بوده، بخورد، روزه باطل می‌شود.

۴۶-

(وهیبه کاغزی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

اگر در انجام به موقع نماز بکوشیم، بی‌نظمی را از زندگی خود دور خواهیم کرد و اگر در پنج نوبت با لباس و بدن پاکیزه به نماز بایستیم، آلودگی‌های ظاهری ما کمتر خواهد شد.

۴۷-

(سکینه گلشنی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۷)

اگر کسی به چیز حرامی روزه خود را باطل کند، مثلاً دروغی را به خدا نسبت دهد، کفّارة جمع بر او واجب می‌شود.

۴۸-

(کتاب آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۵)

اگر کسی هر سال یک ماه این عمل (روزه) را تکرار کند، سال به سال با تقواتر می‌شود. چنین فردی کم‌کم به جایی می‌رسد که احساس می‌کند که هر کاری را که خداوند دستور داده است، می‌تواند به آسانی انجام دهد و احساس سختی نمی‌کند.

۴۹-

(کتاب آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۸)

اگرچه تمامی احکام و دستورات الهی در جهت مصلحت ما است، اما انسان دوست دارد، حکمت و علت احکام الهی را بداند و با دقت بیشتر دستورات الهی را انجام دهد. از این رو خداوند متعال برخی از فایده‌های مهم‌ترین احکام خود را از طریق آیات قرآن کریم و سخنان معصومان به ما اطلاع داده است.

۵۰-

(معمومه طبیعی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۲)

موارد الف و ج صحیح نیستند. در مورد ادراک و مدفوع علاوه بر خون جهنده، حرام گوشتی مطرح است اما در مورد خون این مورد (حرام گوشتی) مطرح نیست و فقط جهنده بودن خون شرط است.

۵۱-

(مرتضی مفسنی کبیر، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۳۳ و ۱۳۴)

شیوه رسول خدا (ص) و پیشوایان دیگر سبب شد که مسلمانان در اندک مدتی به آراسته‌ترین و پاکیزه‌ترین ملت‌ها تبدیل شوند و الگو و سرمشق ملت‌های دیگر قرار گیرند و پیامبر (ص) می‌فرماید: «خدای تعالی دوست دارد وقتی بنده‌اش به سوی دوستان خود می‌رود، آماده و آراسته باشد.»
دلیل نادرستی قسمت دوم گزینه‌های «۲» و «۳»: این سخن از امام صادق (ع) است.

۵۲-

(مفهم رضایی بقا، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۴ و ۱۴۶)

اندک افرادی وجود دارند که می‌خواهند با رفتارهای نادرستی وجود خود را برای دیگران اثبات کنند. این قبیل اعمال نشانه ضعف روحی و ناتوانی فرد در اثبات خود از راه درست و سازنده است. (دقت کنید نیاز به مقبولیت (نیاز به تحسین شدن توسط دیگران)، یک نیاز طبیعی انسان است و نشان از ضعف روحی او ندارد.)
امام صادق (ع) می‌فرماید: «لباس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دینداری فرد است.»

۵۳-

(مفهم آقا صالح، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۴ و ۱۴۵)

به غیر از جوانان و نوجوانان، هر کس در جامعه تلاش می‌کند در هر جایگاهی که قرار دارد، برای خود مقبولیت کسب کند.
یکی از جلوه‌های عفاف، مربوط به آراستگی و مقبولیت است.

۵۴-

(مفهم رضایی بقا، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۵)

عفاف، حالتی در انسان است که به وسیله آن خود را در برابر تندروی‌ها (افراط) و کندروی‌ها (تفریط) کنترل می‌کند تا بتواند در مسیر اعتدال و میانه‌روی پیش رود و از آن خارج نشود. یعنی در برآورده کردن هر یک از علایق و نیازهای درونی به گونه‌ای عمل نمی‌کند که یا به طور کامل غرق در آن شود (افراط) و از دیگر نیازها غافل شود یا به طور کل آن را کنار گذارد و به کوتاهی و تفریط دچار شود.

۵۵-

(هاجر دورانی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۵)

تبرج، زیاده‌روی در آراستگی است و قرآن، آن را امری جاهلانه می‌داند.

۵۶-

(مرتضی مفسنی کبیر، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۴)

مورد اذیت و آزار قرار نگرفتن علت و فلسفه حفظ حجاب است که قرآن پس از عبارت «یدنین علیهن من جلابیهن» آن را این‌طور می‌فرماید: «ذلک ادنی ان یرقن فلا یؤذین» این برای آن که به [عفاف] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند، بهتر است.»

۵۷-

(عباس سیدشستر، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۵)

قرآن کریم عفت حضرت مریم (س) را در معبدی که همگان، چه زن، چه مرد، به پرستش می‌آیند، می‌سناید و تاریخ نیز خبر از حضور حضرت فاطمه (س) و سایر زنان مسلمان در جبهه‌های جنگ برای پرستاری و کمک به مجروحان می‌دهد. این موارد مربوط به پاسخ سؤال «آیا حجاب زنان موجب سلب آزادی و کاهش حضور آنان در جامعه می‌شود؟» می‌باشد.

۵۸-

(کتاب آبی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۴)

چگونگی و نوع پوشش، تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام است. پوشیدن لباسی که مردان را نزد مردم انگشت‌نما کند یا وسیله‌ی جلب زنان نامحرم قرار گیرد، حرام است.

۵۹-

(ویدیه کاغزی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۳)

پوشش مناسب از نشانه‌های عفاف است و دیدن چهره و دست‌های زنان تا مسج برای مردان نامحرم جایز است.

۶۰-

(ویدیه کاغزی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۳ و ۱۵۴)

مطابق با قرآن کریم، زنان نیز مانند مردان وظیفه دارند که از نگاه به نامحرم خودداری کنند و دامان خود را از گناه حفظ نمایند.

مطابق با آیه شریفه «یا ایها النبی قل لآزواجک... وَ کَانَ اللهُ غَفُوراً رَحِیماً» این‌که خدا حدود پوشش را برای زنان بیان می‌دارد، نشان از غفران و رحمت او دارد.

توضیح نکات درسی:

قرآن کریم به‌طور کلی استفاده از زینت و زیورات را منع نکرده است بلکه استفاده از آن‌ها نباید به‌گونه‌ای باشد که توجه نامحرمان را به خود جلب کند.

زبان انگلیسی (۱)

۶۱-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «وقتی من مادربزرگ را به هنگام صبح دیدم، او تنها بالای پله‌ها نشسته بود.»

نکته مهم درسی:

به عبارات "in the morning" و "on the top of" به ترتیب به معنای «هنگام صبح» و «در بالای» دقت کنید.

(گرامر، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی، درس ۴)

۶۲-

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه جمله: «به نظر می‌رسد شما بدجور سرما خورده‌اید. شما باید (بهتر است) به ملاقات یک دکتر بروید.»

نکته مهم درسی:

از "should" برای توصیه یا پیشنهاد انجام یک امر معقول استفاده می‌شود.

(گرامر، صفحه ۱۰۸ کتاب درسی، درس ۴)

۶۳-

(سپیره عرب)

ترجمه جمله: «زمانی که باید صبح زود بیدار شوید، بهتر است که تا دیروقت بیدار نمانید که تلویزیون تماشا کنید.»

نکته مهم درسی:

"in" حرف اضافه مناسب برای "the morning" است. از فعل وجهی "should" برای ارائه پیشنهاد استفاده می‌کنیم. با توجه به معنی جمله باید شکل منفی فعل وجهی را به کار ببریم.

(گرامر)

۶۴-

(فربیا توکلی)

ترجمه‌ی جمله: «مدیر در حال حاضر سرش بسیار شلوغ است. می‌توانید بعداً تماس بگیرید؟»

نکته مهم درسی:

در جملات سؤالی برای درخواست مؤدبانه می‌توان از "can" استفاده کرد.

(گرامر)

۶۵-

(نرا باران‌طلب)

ترجمه‌ی جمله: «ما انتخابی دیگر نداشتیم جز این‌که در خانه میزبانان برای تمام شب بمانیم.»

(۱) دشت (۲) انتخاب (۳) جلب، جاذبه (۴) فرهنگ
(واژگان، صفحه ۱۰۲ کتاب درسی، درس ۳)

۶۶-

(میرحسین زاهری)

ترجمه‌ی جمله: «اکنون، اگر بخواهید به کشورهای (عضو) اتحادیه‌ی اروپا سفر کنید، مجبور نیستید که یک گذرنامه داشته باشید.»

(۱) کتابچه (۲) طبیعت (۳) گذرنامه (۴) زائر
(واژگان، صفحه ۱۰۷ کتاب درسی، درس ۳)

۶۷-

(مفمر سهرابی)

ترجمه‌ی جمله: «از او پرسیدم چه مدت طول می‌کشد تا به برج ایفل برسیم.»

(۱) طول کشیدن (۲) درست کردن (۳) پیاده رفتن (۴) رفتن
(واژگان، صفحه ۱۰۷ کتاب درسی، درس ۳)

۶۸-

(بهرام دستگیری)

ترجمه‌ی جمله: «به هنگام صحبت با یک بازدیدکننده‌ی بین‌المللی، بهترین (کار) از نظر او این بود که انگلیسی را کمی آهسته‌تر از حد معمول صحبت کند.»

(۱) محلی (۲) داخلی (۳) ملی (۴) بین‌المللی
(واژگان، صفحه ۱۰۳ کتاب درسی، درس ۳)

۶۹-

(کتاب جامع)

ترجمه‌ی جمله: «شیر قوی‌ترین حیوان در جنگل است.»

(۱) دشوار (۲) آزمایشی (۳) قدرتمند، قوی (۴) علمی
(واژگان، صفحه ۸۳ کتاب درسی، درس ۳)

۷۰-

(کتاب جامع)

ترجمه‌ی جمله: «ما می‌خواهیم تعطیلات تابستانمان را در دماوند سپری کنیم.»

(۱) تعطیلات (۲) اطلاعات (۳) مقصد (۴) پیشنهاد
(واژگان، صفحه ۱۰ کتاب درسی، درس ۳)

۷۱-

(کتاب جامع)

ترجمه‌ی جمله: «آن معلم فوق‌العاده، درس را با صبوری تدریس کرد تا به دانش‌آموزان ضعیف‌تر کمک کند.»

(۱) با عصبانیت (۲) صبورانه
(۳) با سخاوت (۴) به‌صورت ملی
(واژگان، صفحه ۱۱۵ کتاب درسی، درس ۳)

۷۲-

(سپیده عرب)

(۱) خانگی (۲) خارجی (۳) پرانرژی (۴) مهمان‌نواز
(کلوز تست)

۷۳-

(سپیده عرب)

(۱) جلوی (۲) بالای (۳) بین (۴) زیر
(کلوز تست)

۷۴-

(سپیده عرب)

(۱) مراقب (۲) ابری (۳) ناآشنا (۴) مشهور
(کلوز تست)

۷۵-

(سپیده عرب)

برای ارائه پیشنهاد می‌توانیم از فعل وجهی "should" استفاده کنیم.

(کلوز تست)

۷۶-

(همیر مغمیری)

ترجمه‌ی جمله: «توماس ادیسون اولین مجوز ثبت اختراع را برای اختراع کدام مورد دریافت کرد؟»

«ضبط صوت الکتریکی»

(درک مطلب)

۷۷-

(همیر مغمیری)

ترجمه‌ی جمله: «کلمه "laboratory" به معنای مکانی برای انجام آزمایش‌ها می‌باشد.»

(درک مطلب)

۷۸-

(همیر مغمیری)

ترجمه‌ی جمله: «ایده اصلی متن کدام است؟»

«توماس ادیسون شب و روز بر روی آزمایش‌هایش کار کرد.»

(درک مطلب)

۷۹-

(همیر مغمیری)

ترجمه‌ی جمله: «چرا ادیسون موفق شد اولین فروشگاه خودش را در نیوارک نیوجرسی بسازد؟»

«هنگامی که یک اختراع را فروخت پولدار شد.»

(درک مطلب)

۸۰-

(همیر مغمیری)

ترجمه‌ی جمله: «از متن می‌توانیم بفهمیم که ادیسون در نیمه اول قرن نوزدهم به دنیا آمد.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱)

۸۱-

(عمید زرین‌کفش، معیارهای پراکندگی، صفحه ۹۴ تا ۹۸)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم. چون تعداد داده‌ها ۱۲ تا و زوج است، پس میانه یا چارک دوم برابر میانگین دو داده‌ی وسط یعنی داده‌های ششم و هفتم است و چارک اول میانگین داده‌های سوم و چهارم و چارک سوم میانگین داده‌های نهم و دهم است.

$$9, 10, \frac{10+12}{2}=11, 15, \frac{15+16}{2}=15.5, 17, \frac{18+20}{2}=19, 21, 22$$

$$Q_1 = \frac{10+12}{2} = 11 \quad Q_2 = \frac{15+16}{2} = 15.5 \quad Q_3 = \frac{18+20}{2} = 19$$

۸۲-

(قراردار روشنی، معیارهای پراکندگی، صفحه ۹۴ تا ۹۸)

به بررسی تک‌تک گزینه‌ها می‌پردازیم:
گزینه «۱»: اگر داده‌ها را دو برابر کنیم، دامنه میان چارکی نیز دو برابر می‌شود.
گزینه «۲»: اگر به همه داده‌ها مقدار ثابتی اضافه کنیم، چارک اول و چارک سوم نیز به مقدار ثابت افزایش می‌یابند ولی اختلاف آنها که همان دامنه میان چارکی است تغییر نمی‌کند.

گزینه «۳»: میانه یا همان چارک دوم اگر تعداد داده‌ها فرد باشد پس از مرتب کردن داده‌ها برابر داده وسط است و اگر تعداد داده‌ها زوج باشد میانگین دو داده وسطی است.

گزینه «۴»: دامنه‌های میان چارکی از آماره‌هایی هستند که تحت عنوان آمار توصیفی شناخته می‌شود.

۸۳-

(امیر زرانروز، معیارهای پراکندگی، صفحه ۹۴ تا ۹۸)

داده‌ها به صورت زیر مرتب شده‌اند تعداد داده‌ها فرد است، پس میانه برابر داده وسط یعنی ۱۷ است.

$$13, 13, 14, 16, 16, 16, 17, 18, 18, 18, 18, 19, 20$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

$$Q_1 = 14 \quad Q_2 = 17 \quad Q_3 = 18$$

حال اگر داده‌های کوچکتر از میانه را ۳ واحد افزایش دهیم، داریم:

$$13+3, 13+3, 14+3, 16+3, 16+3, 16+3, 17, 18, 18, 18, 18, 19, 20$$

$$16, 16, 17, 19, 19, 19, 17, 18, 18, 18, 18, 19, 20$$

حال داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$16, 16, 17, 17, 18, 18, 18, 18, 19, 19, 19, 20$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

$$Q_1 = 17 \quad Q_2 = 18 \quad Q_3 = 19$$

پس چارک اول ۳ واحد افزایش و چارک سوم یک واحد افزایش یافته است.

۸۴-

(امیر زرانروز، نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۰ تا ۱۰۴)

ابتدا تعداد کل داده‌ها را می‌یابیم، سپس درصد فراوانی هر داده را می‌یابیم:

$$110 = \text{تعداد داده } Z \quad 60 = \text{تعداد داده } Y \quad 30 = \text{تعداد داده } X$$

$$200 = \text{تعداد کل داده‌ها} = 30 + 60 + 110$$

$$15\% = \frac{30}{200} \times 100 = \text{درصد فراوانی } X$$

$$30\% = \frac{60}{200} \times 100 = \text{درصد فراوانی } Y$$

$$55\% = \frac{110}{200} \times 100 = \text{درصد فراوانی } Z$$

که با توجه به گزینه‌ها، نمودار میله‌ای مربوط به گزینه «۲» پاسخ صحیح است.

۸۵-

(امیر محمودیان، معیارهای پراکندگی و نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸ و ۱۰۶)

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌نویسیم، چون تعداد داده‌ها فرد است، میانه داده وسطی است، در این حالت داریم:

$$20, 20, \frac{21+22}{2}=21.5, 22, 23, \frac{23}{2}=23.5, 24, 24, \frac{25+26}{2}=25.5, 26, 27$$

$$Q_1 = \frac{21+22}{2} = 21.5 \quad Q_2 = 23 \quad Q_3 = \frac{25+26}{2} = 25.5$$

حال اگر داده‌های بزرگتر از چارک سوم را حذف کنیم، داده‌های ۲۷، ۲۶، ۲۶ حذف می‌شوند:

$$20, 20, \frac{21}{2}=21, 22, \frac{22+23}{2}=22.5, 23, \frac{24}{2}=24, 25$$

$$Q'_1 = 21 \quad Q'_2 = \frac{22+23}{2} = 22.5 \quad Q'_3 = 24$$

$$3 = 24 - 21 = \text{دامنه میان چارکی}$$

۸۶-

(امیر زرانروز، نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۰ تا ۱۰۴)

با توجه به زاویه هر یک از محصولات، در نمودار دایره‌ای داده شده، درصد فراوانی هر یک از محصولات از تقسیم زاویه مرکزی آن بر عدد 360° و ضرب در عدد ۱۰۰ بدست می‌آید:

$$A \quad \frac{45^\circ}{360^\circ} \times 100 = \frac{1}{8} \times 100 = 12.5\%$$

$$B \quad \frac{30^\circ}{360^\circ} \times 100 = \frac{1}{12} \times 100 = \frac{25}{3} = 8.3\%$$

$$C \quad \frac{45^\circ}{360^\circ} \times 100 = \frac{1}{8} \times 100 = 12.5\%$$

$$D \quad \frac{24^\circ}{360^\circ} \times 100 = \frac{2}{3} \times 100 = 66.6\%$$

که با توجه به گزینه‌ها نمودار میله‌ای گزینه «۳» مربوط به آن است.

اقتصاد

-۸۷

(سپید حسن‌خان‌پور، نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۰ تا ۱۰۴)

با توجه به نمودار دایره‌ای که زاویه‌ی مربوط به گروه خونی A، 60° است، داریم:

$$\alpha_A = \frac{f_A}{n} \times 360^\circ \rightarrow \frac{\alpha_A = 60^\circ}{f_A = 30} \rightarrow 60^\circ = \frac{30}{n} \times 360^\circ$$

$$\Rightarrow n = \frac{30 \times 360^\circ}{60^\circ} = 180$$

حال زاویه‌ی مربوط به گروه خونی AB برابر است با:

$$\alpha_{AB} + \alpha_A + \alpha_B + \alpha_O = 360^\circ \Rightarrow \alpha_{AB} + 60^\circ + 120^\circ + 30^\circ = 360^\circ$$

$$\Rightarrow \alpha_{AB} = 150^\circ$$

$$\alpha_{AB} = \frac{f_{AB}}{n} \times 360^\circ \rightarrow \frac{\alpha_{AB} = 150^\circ}{n = 180} \rightarrow 150^\circ = \frac{f_{AB}}{180} \times 360^\circ$$

$$\Rightarrow f_{AB} = 75$$

-۸۸

(امیر مضموریان، نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۶ تا ۱۰۹)

با توجه به این‌که در صورت سؤال بیان شده «داده‌های مرتب شده»:

x کوچک‌ترین داده و t بزرگ‌ترین داده است. بنابراین بر طبق اصول رسم نمودار جعبه‌ای نیز داریم:

$$x = 10 \text{ و } t = 30$$

$$\text{میانۀ} = z = 19$$

$$\text{چارک اول} = y = 13$$

$$\Rightarrow x + y + z + t = 10 + 13 + 19 + 30 = 72$$

-۸۹

(امیر مضموریان، نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۶ تا ۱۰۹)

داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$Q_2 \frac{25+21}{2} = 23$$

$$12, 15, 16, 16, 16, 17, \quad 21, 25, \quad 30, 35, 41, 41, 48, 50$$

$$\downarrow \qquad \qquad \qquad \downarrow$$

$$Q_1 \qquad \qquad \qquad Q_3$$

میانگین داده‌های داخل جعبه:

$$\bar{x} = \frac{16+17+21+25+30+35}{6} = 24$$

میانۀ داده‌های قبل از چارک اول یعنی داده‌های ۱۲، ۱۵، ۱۶ برابر ۱۵ است. پس:

$$24 - 15 = 9$$

-۹۰

(امیر زراندوز، نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۶ تا ۱۰۹)

$$1, 1, \quad 2, 2, \quad 4, 5, \quad 6, 6, 7, \quad 8, 9, \quad 10, 10$$

$$Q_1 = 2/5 \quad Q_2 \quad Q_3 = 8/5$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{داده‌های سیبل سمت راست: } 9, 10, 10 \Rightarrow \bar{x} = \frac{9+10+10}{3} = \frac{29}{3} \\ \text{مد} = 1 \end{cases}$$

$$\text{اختلاف میانگین و مد خواسته شده} = \frac{29}{3} - 1 = \frac{26}{3}$$

-۹۱

(سارا شریفی، اقتصاد ایران، صفحه ۱۲۴ تا ۱۲۷)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در نیمه‌ی اول حکومت صفویه، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

گزینه «۲»: در دوره‌ی قاجار، محدود حرکت‌های مذهبی و ملی مثل تأسیس دارالفنون و برقراری نظم مالی و اداری توسط امیرکبیر، تأسیس شرکت اسلامی و تحریم کالاهای خارجی توسط علمای اصفهان، تحریم تنباکو و لغو قرارداد رژی توسط مرحوم میرزای شیرازی، توصیه‌های علما به شاهان قاجار برای توجه به صنایع و پیشرفت‌های علمی جدید و بیانیه‌های حمایت از تولید ملی، متأسفانه در اقتصاد ایران اثربخش نبود.

گزینه «۳»: ویژگی عمده‌ی این دوره، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود؛ ضمن اینکه اقتصاد ایران به جای تکیه بر پایه‌های بومی و درون‌زای داخلی و ملی خود به بیرون از مرزها و قدرت‌های بزرگ متکی شد. با این حال، حتی ایجاد زمینه‌های قانونی (مثل قانون تجارت، قانون تعاونی‌ها و ...) و زیرساخت‌های مواصلاتی (مانند خط آهن، پل، راه) امنیت نسبی، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند.

-۹۲

(سارا شریفی، اقتصاد ایران، صفحه ۱۲۴ تا ۱۲۸)

به ترتیب هر یک از عبارات ذکر شده در صورت سؤال به دوره‌های تاریخی اقتصاد ایران در سال‌های قبل از ۱۳۰۰ هـ. ش، اقتصاد ایران از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷، اقتصاد ایران در سال‌های قبل از ۱۳۰۰ هـ. ش، اقتصاد ایران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و اقتصاد ایران از ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ اشاره دارد.

-۹۳

(مهری کاردران، اقتصاد ایران، صفحه ۱۳۱ و ۱۳۲)

الف) پنج اصل ۵۱ تا ۵۵ قانون اساسی به مباحث مالی دولت شامل دریافت‌ها و درآمدهای دولت، بحث بودجه و نهادهای تصویب‌کننده و ناظر بر حسن اجرای آن تأکید دارد.

ب) در اصل ۴۹ قانون اساسی در زمینه مبارزه با ثروت اندوزی از روش‌های غیرقانونی و نامشروع و بازگرداندن ثروت‌های ناشی از این‌گونه اعمال بحث شده است.

ج) این موضوع که انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات، جنگل، کوه و ... در اختیار حکومت اسلامی است در اصل ۴۵ قانون اساسی مطرح شده است.

-۹۴

(کامران‌الله مرادی، اقتصاد ایران، صفحه ۱۳۰)

اصل ۴۴ قانون اساسی حول موضوع محدوده فعالیت بخش‌های اقتصادی است طبق این اصل کشتیرانی، بانکداری، هواپیمایی و ... دولتی محسوب می‌شوند و مالکیت آن‌ها به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت خواهد بود.

۹۵-

(کیمیا فارمیان، اقتصاد ایران، صفحه ۱۳۲ و ۱۳۳)

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این موضوع مربوط به حکومت پهلوی است.

گزینه ۲: در سال‌های اول بعد از پیروزی انقلاب، نقش دولت در اقتصاد افزایش یافت.

گزینه ۳: با آغاز جنگ تحمیلی علیه ایران وضعیتی پدید آمد که دولت به ناچار و ناخواسته در عرصه اقتصاد کشور حضور یافت و گستره فعالیت خود را افزایش داد.

۹۶-

(علیرضا رضایی، اقتصاد ایران، صفحه ۱۲۷ و ۱۲۸)

از برنامه‌های حکومت پهلوی اجرای طرحی موسوم به انقلاب سفید بود که آخرین لطمه را بر بدنه کشاورزی و اقتصاد روستایی ایران زد.

۹۷-

(هژبر رحیمی، اقتصاد ایران، صفحه ۱۳۱ و ۱۳۲)

اصل «چهل و ششم» قانون اساسی بیان می‌کند: «هر کسی مالک حاصل کسب و کار مشروع خویش است و هیچ کس نمی‌تواند به‌عنوان مالکیت، نسبت به کسب و کار خود امکان کسب و کار را از دیگری سلب کند.» اصل «چهل و هفتم» بیان می‌دارد: «مالکیت شخصی که از راه مشروع باشد محترم است، ضوابط آن را قانون معین می‌کند.» مطابق اصل «چهل و هشتم»: «در بهره‌برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان‌ها و توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها و مناطق مختلف کشور باید تبعیض در کار نباشد به‌طوری که هر منطقه فراخور نیازها و استعداد رشد خود، سرمایه و امکانات لازم را در دسترس داشته باشد.» و در اصل «پنجاهم» «فعالیت‌های اقتصادی و غیر آن، که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیرقابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است.»

۹۸-

(کامران الله‌مردی، اقتصاد ایران، صفحه ۱۳۲ و ۱۳۳)

الف) صحیح است.

ب) صحیح است.

ج) صحیح است.

د) نادرست است، دولتی شدن بیش از حد اقتصاد ایران در پایان حکومت پهلوی و با افزایش درآمدهای نفتی شکل گرفت.

۹۹-

(سؤال ۹۵۷ کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه‌های ۱۲۹، ۱۳۰ و ۱۳۱ کتاب درسی)

درخصوص محدوده فعالیت بخش‌های اقتصادی در اصل ۴۴ قانون اساسی بحث شده است.

۱۰۰-

(سؤال ۹۶۴ کتاب جامع، اقتصاد ایران، صفحه ۱۲۸ و ۱۲۹ کتاب درسی)

الف) صحیح است.

ب) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۸ تدوین شده است.

ج) صحیح است.

د) صحیح است.

ه) مباحث مرتبط با اقتصاد در قانون اساسی تنها به اصول چهل و سوم تا پنجاه و پنجم محدود نمی‌شود و اصول دیگری هم به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با مسائل و امور اقتصادی مرتبط است.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۰۱-

(سپهر حسن‌خان‌پور، قافیه، صفحه ۹۱)

«در» و «بر» قافیه‌های اصلی و «سر» و «جگر» قافیه‌های دوم هستند.

۱۰۲-

(سپهر حسن‌خان‌پور، قافیه، صفحه ۹۲)

قافیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بود» و «گشود»

گزینه ۲: «خدایمانند» و «لبخند»

گزینه ۳: «فراز» و «باز»

۱۰۳-

(رعنا اسیری، قافیه، صفحه ۸۹)

«باد» در مصراع اول به معنی «هوا» و در مصراع دوم به معنای «باشد» است؛ بنابراین ردیف نیست.

توضیح نکات درسی:

ردیف: کلمه یا کلماتی است که بعد از واژه قافیه عیناً (از نظر لفظ و معنی) تکرار می‌شود.

۱۰۴-

(رعنا اسیری، قافیه، صفحه ۹۰)

قافیه در گزینه ۳، «رعنا - ما» براساس قاعده‌ی «۱» است.

توضیح نکات درسی:

در قاعده‌ی «۱» هر یک از مصوت‌های «ا - و» به تنهایی اساس قافیه قرار می‌گیرند و در قاعده‌ی «۲» یک مصوت با یک یا دو صامت پس از خود قافیه می‌سازد.

۱۰۵-

(هژبر رحیمی، قافیه، صفحه ۹۰)

«حکایتی و روایتی» واژه‌های قافیه هستند و حروف مشترک قافیه «ت - ی» با مصوت کوتاه شروع شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «باری - خاری: واژه‌های قافیه / حروف مشترک «ار + ی»

گزینه ۲: «یاری - گل‌عداری: واژه‌های قافیه / حروف مشترک «ار + ی»

گزینه ۳: «سرزمینی - ره‌نشینی: واژه‌های قافیه / حروف مشترک «ین + ی»

۱۰۶-

(میثم سین‌قانی، قافیه، صفحه ۹۰ و ۹۱)

در مورد «الف» قافیه، طبق قاعده‌ی «۲» است و در مورد «د»، شعر نو اسیر محدودیت‌های قافیه نیست.

۱۰۷-

(مسن اصغری، قافیه، صفحه ۹۰)

کلمات قافیه: خطا و جا (این جا) / است: ردیف

حرف قافیه: مصوت «ا» به تنهایی (قاعده‌ی «۱»)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کلمات قافیه: جام و کام / حروف قافیه: ام (مصوت + صامت): قاعده‌ی (۲)

گزینه «۳»: کلمات قافیه: مست و باده‌پرست / حروف قافیه: ـست (مصوت + صامت

+ صامت): قاعده‌ی (۲)

گزینه «۴»: کلمات قافیه: رخشان و زرخدان / حروف قافیه: ان (مصوت + صامت):

قاعده‌ی (۲)

۱۰۸-

(سیرمهر مدنی ریثانی، قافیه، صفحه ۹۰)

قافیه بیت این گزینه مطابق قاعده «۲» و سایر ابیات مطابق قاعده «۱» است.

۱۰۹-

(هژبر رهیمی، قافیه، صفحه ۹۲)

کلمات «خویش، مرگ‌اندیش» و «مرده، افسرده» دو به دو با هم قافیه دارند.

۱۱۰-

(اعظم نوری نیا، قافیه، صفحه ۹۱)

واژه‌های قافیه: دلی، مشکلی / حروف قافیه: ـلی / حرف الحاقی: ی

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

۱۱۱-

(مبیه ممبئی، دین و اعتقادات، صفحه ۱۳۴)

از مهم‌ترین و مفصل‌ترین کتاب‌های اعتقادی عصر ساسانیان، دینکرد نام داشت که دانشنامه‌ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است.

۱۱۲-

(ساتاز برکت، توکیبی، صفحه‌های ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۴، ۱۳۵ و ۱۳۸)

تشریح موارد نادرست:

الف) مانی سرانجام در زمان بهرام یکم، به زندان افتاد و اندکی بعد اعدام شد.

ب) در اواسط دوره اشکانیان، دین زرتشتی نفوذ و گسترش چشمگیری یافت.

ت) تندیس بودا در بامیان در شمال افغانستان کنونی توسط طالبان تخریب شد.

۱۱۳-

(آزاده میرزائی، اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۲۶ و ۱۲۷)

امپراتوری روم، نخست در دوره اشکانی و سپس در عهد ساسانی، تلاش کرد که به طور مستقیم با هند و چین ارتباط تجاری برقرار نماید. وضعیت اقتصاد و معیشت ایران در دوران باستان همواره تحت تأثیر عوامل سیاسی، مدیریتی و اقلیمی قرار داشت.

۱۱۴-

(علیرضا عوض آباریان، اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۲۰ تا ۱۲۴)

الف) در دوره هخامنشیان شبکه وسیعی از جاده‌ها ساخته شد که مراکز اصلی حکومت را به یکدیگر و همچنین به کشورهای همسایه وصل می‌کرد.

ب) داریوش بزرگ، پادشاه هخامنشی در جریان لشکرکشی به هندوستان، وقتی که به رود سند رسید، یکی از اهالی آسیای صغیر به نام اسکیلاکس را مأمور کشف مسیرهای آبی کرد.

پ) در دوران فرمانروایی اشکانیان و ساسانیان، راه‌ها و وسایل ارتباطی، از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار بودند.

ت) تا زمان داریوش بزرگ در بیشتر نواحی تحت فرمان حکومت هخامنشی، سکه (پول) رواج چندانی نداشت و مبادله کالا به صورت پایاپای انجام می‌گرفت.

ث) در دوران اشکانیان و به‌ویژه ساسانیان کاربرد پول به‌خصوص در شهرها گسترش یافت و سکه‌های نقره‌ای و مسی در مبادلات تجاری در منطقه وسیعی به جریان افتاد.

۱۱۵-

(مهری کراردان، دین و اعتقادات، صفحه ۱۲۹ و ۱۳۵)

الف) یکی از پادشاهان اشکانی به نام بلاش یکم اقدام به گردآوری اوستا نمود.

ب) مانی عقاید خود را در کتابی با عنوان شاپورگان نوشت و به شاپور هدیه کرد.

۱۱۶-

(مبیه ممبئی، دین و اعتقادات، صفحه‌های ۱۳۰، ۱۳۱ و ۱۳۳)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پژوهشگران برجسته ایرانی و غیر ایرانی در خصوص پیروی هخامنشیان از دین زرتشتی، اختلاف نظر دارند. عده‌ای از آنان بر پایه برخی از مندرجات سنگ‌نوشته‌ها و دیگر شواهد تاریخی، استدلال می‌کنند که هخامنشیان زرتشتی بوده‌اند و گروهی دیگر این نظر را قبول ندارند و می‌گویند، شاهان هخامنشی به باورهای کهن ایرانی اعتقاد داشته‌اند.

گزینه «۲»: در دوران سلوکیان و اشکانیان، علاوه بر اهوره‌مزدا، خدایان کهن ایرانی همچون مهر و آناهیتا ستایش می‌شدند.

گزینه «۴»: از دین و اعتقادات ساسانیان، اخبار و آگاهی‌های بیشتری در دسترس است. حکومت ساسانی، دین زرتشتی را دین رسمی ایران اعلام کرد. دین و سیاست در این دوره به هم گره خوردند. از یک‌سو، پادشاهان ساسانی به پشتیبانی کامل از دین رسمی پرداختند و از سوی دیگر روحانیون زرتشتی، قدرت و حاکمیت پادشاهان ساسانی را تأیید کردند.

جغرافیای ایران

۱۱۷-

(مبیه مبیی، اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۲۶)

ساسانیان به مراتب بیشتر از حکومت‌های پیشین بر کار تجارت نظارت می‌نمودند.

علت نادرستی قسمت اول گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در دوران حکومت سلوکیان، تجارت رونق گذشته را نداشت، از حجم مبادله کالاهای ارزان قیمت کاسته شد و در عوض اشیای تجملی، جای آن‌ها را گرفت. گزینه «۳»: ایران در دوران سلوکیان، به‌عنوان واسطه تجاری بزرگ، میان چین و هند از یک‌سو، و اروپا از سوی دیگر عمل می‌کرد.

گزینه «۴»: در دوران ساسانیان، قوانین و مقررات مربوط به خرید و فروش اجرا می‌شد.

۱۱۸-

(علیرضا عوش آباریان، اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۱۸ و ۱۲۰)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ج) در دوره ساسانیان، سدها و آب‌بندهای متعددی بر رودها به‌خصوص رودهای دجله، فرات و کارون، بسته و آبراهه‌های (نهرهای) متعددی با هدف آبیاری زمین‌های کشاورزی ایجاد شد.

د) در دوره هخامنشی فنون و مهارت‌های جاده‌سازی پیشرفت کرد؛ جاده‌ها در آن زمان به‌گونه‌ای ساخته می‌شدند که آراهه‌ها به آسانی بتوانند در آن‌ها حرکت کنند.

۱۱۹-

(آزره میرزائی، اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۲۴ و ۱۲۵)

قالی بازرگ منسوب به دوره هخامنشی است. در عهد هخامنشیان تجارت مانند گذشته، محدود و منحصر به اشیای گران‌قیمت و تجملی نبود، بلکه شامل انواع مختلفی از مواد اولیه مانند فلزات و چوب، محصولات کشاورزی و دامی و تولیدات صنعتی می‌شد.

۱۲۰-

(مبیه مبیی، دین و اعتقادات، صفحه ۱۲۸ تا ۱۳۰)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) اقوام آریایی مهاجر به ایران همچون آریایی‌های هند، خدایان متعددی را می‌پرستیدند و آن‌ها را یغ (خدا / خدایگان)، آهوره (سرور) و آمرت (بی‌مرگ) می‌خواندند. ب) اخبار پراکنده‌ای که درباره زندگانی و سرنوشت زرتشت در کتاب اوستا و دیگر متون زرتشتیان آمده است، اغلب جنبه افسانه‌ای دارد تا تاریخی.

پ) مطابق تعالیم زرتشتی، گروهی از موجودات الهی که امشاسپندان یا جاودانان مقدس خوانده می‌شوند آهوره‌مزدا را در امر آفرینش و اداره امور جهان یاری می‌کنند.

ج) چندین قرن بعد از سوخته شدن اوستا، یکی از پادشاهان اشکانی به نام بلاش یکم اقدام به گردآوری اوستا نمود. تا آنکه در قرن ۴ م. و در زمان شاپور دوم ساسانی به خط و زبان اوستایی نگارش یافت.

۱۲۱-

(مهری کاردان، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۷۶ و ۷۷)

بزرگ‌ترین شهرهای ایران در گذشته، در مسیر راه‌های کاروان‌رو و بازرگانی داخلی یا خارجی شکل گرفته است. افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.

۱۲۲-

(مهری کاردان، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌های ۷۹، ۸۲ و ۸۴)

الف) در ایران به شهرهایی که بیش از یک میلیون نفر جمعیت داشته باشد، کلان شهر می‌گویند.

ب) نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از انسانی یا طبیعی تعیین می‌شود.

پ) بهره‌مندی روستاها از خدمات، کمتر و محدودتر است.

۱۲۳-

(مهری کاردان، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۷۶ و ۸۵)

بیشترین درصد شهرهای کشورمان در ارتفاع ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری (۵۳٪) قرار دارند. با توجه به مشکلات شهرهای بزرگ در سال‌های اخیر از جمله آلودگی هوا، گرانی مسکن و آسیب‌های اجتماعی، حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاها آغاز شده است. این پدیده را «شهرگریزی یا مهاجرت معکوس» می‌گویند.

۱۲۴-

(آزر نوری پروچری، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۷۸)

شهر باستانی بیشاپور، در شمال غربی کازرون قرار دارد و در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود. این شهر تا قرن هفتم هجری، آباد و مسکونی بود. ولی به علت جنگ و بیماری از بین رفته است.

۱۲۵-

(مبیه مبیی، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۰ و ۸۱)

سکونتگاه‌های شهری هم شکل‌های گوناگون دارند. شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل‌های متفاوت دارند. روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود هستند.

۱۲۶-

(آزر نوری پروچری، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۷۶ و ۷۷)

شهر ری در مسیر جاده ابریشم بوده است و ارتفاعات بالاتر از ۲۰۰۰ متر کمترین درصد پراکندگی شهرها را در ایران دارند.

۱۲۷-

(الهام میرزائی، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۴)

امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند. مثل تهران که نقش سیاسی، اداری، مذهبی، صنعتی، دانشگاهی و ... را دارا است.

۱۲۸-

(هژبر رفیعی، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌ی ۸۲ و ۸۳)

الف) رشد سریع جمعیت از یک سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شهر، تعداد نقاط شهری را افزایش داده است.
ب) کلان شهرهای ایران از سال ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۵ عبارتند از: ۱- تهران ۲- مشهد ۳- اصفهان ۴- کرج ۵- تبریز ۶- شیراز ۷- اهواز ۸- قم

۱۲۹-

(الهام میرزائی، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌ی ۷۶ و ۷۹)

الف) قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است، سکونتگاه عشایری است.

ب) آب در هر مکان

پ) غربی

۱۳۰-

(معمومه حسینی صفا، سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌ی ۷۹)

الف) شهر

ب) روستا

ج) عشایر

د) روستا

ه) شهر

جامعه‌شناسی (۱)

۱۳۱-

(سیرمهر مرنی دینانی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌ی ۱۲۲)

نظام سیاسی لیبرال دموکراسی با فرهنگ غرب، به دلیل رویکرد دنیوی به عالم هستی سازگار می‌باشد.

۱۳۲-

(سیرمهر مرنی دینانی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌ی ۱۲۳)

وظایف الهی برای تقرب به خداوند، از وظایف فردی است نه وظایف انسانی ما در نظام اجتماعی.

۱۳۳-

(سیرمهر مرنی دینانی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌ی ۱۲۱)

از نظر فارابی، حقیقت با اراده‌ی الهی تعیین می‌شود و با کمک عقل و وحی شناخته می‌شود.

۱۳۴-

(سیرمهر مرنی دینانی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌ی ۱۲۱)

پاسخ به ترتیب، جمهوری (پولیتی)، تیرانی (استبدادی) و آریستوکراسی می‌باشد.

۱۳۵-

(سیرمهر مرنی دینانی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌ی ۱۲۱ و ۱۲۲)

از نظر فارابی حکومت موناشرسی در دیدگاه ارسطو، همان جامعه‌ی سرفرازی است.

۱۳۶-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۱۹ و ۱۲۰)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) نظام سیاسی نمی‌تواند مستقل از نظام‌های دیگر مانند نظام‌های فرهنگی، اقتصادی و ... باشد.

ب) قدرت اجتماعی بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید.

۱۳۷-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌ی ۱۱۸)

قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.

۱۳۸-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌ی ۱۱۷)

کسانی که در زندگی توان تأثیرگذاری بیش‌تری بر اراده‌ی دیگران دارند، از قدرت اجتماعی بیش‌تری برخوردارند و قدرت انسان محدود است.

۱۳۹-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌ی ۱۱۹ و ۱۲۰)

الف) سیاست

ب) دارای مشروعیت دروغین

پ) نظام فرهنگی

۱۴۰-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۳)، صفحه‌ی ۱۱۹)

مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت براساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاص اعمال شود. مدار مقبولیت خواست و اراده‌ی کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود.

منطق

۱۴۱-

(معمومه حسینی صفا، قضیه‌ی شرطی و قیاس استنباطی، صفحه‌ی ۸۶)

تشریح سایر موارد:

گزینه‌ی «۱»: مقدم - تالی / تالی - مقدم

گزینه‌ی «۲»: مقدم - تالی / مقدم - تالی

گزینه‌ی «۳»: مقدم - تالی / مقدم - تالی

۱۴۲-

(معمومه حسینی صفا، قضیه‌ی شرطی و قیاس استنباطی، صفحه‌ی ۸۷)

در قضیه‌ی اول یک فرد نمی‌تواند هم متولد آبان باشد هم متولد آذر، اما می‌تواند متولد ماهی جز این دو باشد. ← «منفصل مانع‌الجمع»

در قضیه‌ی دوم پاداش انسان هم می‌تواند در آخرت داد شود و هم در دنیا، اما نمی‌تواند در هیچ کدام داده نشود. ← «منفصل مانع‌الرفع»

در قضیه سوم یک فرد نمی‌تواند هم متولد تهران باشد هم اصفهان اما می‌تواند متولد یک شهر دیگر غیر از این دو باشد. ← «منفصل مانع‌الجمع»

۱۴۳-

(کوثر دستورانی، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۲ و ۹۳)

قیاس مذکور در صورت سؤال یک «قیاس استثنایی انفصالی» است. و نوع آن حقیقی می‌باشد یعنی از اثبات یکی از طرفین به نفی طرف دیگر و از نفی یکی از طرفین به اثبات طرف دیگر می‌رسید.

۱۴۴-

(مانده‌سازات شاهمردی، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۰ و ۹۱)

قیاس استثنایی انفصالی دارای چهار حالت قابل فرض است که تنها دو حالت آن معتبر است:
۱- در حالت وضع مقدم ۲- در حالت رفع تالی

تشریح موارد نادرست:

گزینه‌های «۱» و «۴»: از حالت اثبات تالی نتیجه‌گیری شده و نامعتبر است.
گزینه «۲»: از حالت نفی مقدم نتیجه‌گیری شده و نامعتبر است.

۱۴۵-

(عاطفه‌ربابه صالحی، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۹ و ۹۰)

اگر در قضایایی به پیوستگی و اتصال و ملازمه دو نسبت حکم شده باشد، آن قضایا را «شرطی متصل» می‌نامند؛ مانند: «اگر درس بخوانی موفق می‌شوی».

۱۴۶-

(ناهیر بوهریان، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۴ و ۹۵)

قیاس استثنایی انفصالی در دو حالت، معتبر و نتیجه‌بخش است:

۱- قاعده وضع مقدم (اثبات مقدم) ← اثبات تالی

۲- قاعده رفع تالی (نفی تالی) ← نفی مقدم

و در دو حالت نفی مقدم و اثبات تالی، قیاس معتبر نیست و نمی‌توان به نتیجه صحیح دست یافت و قیاس مذکور در صورت سؤال در حالت نفی مقدم مطرح شده است؛ «پس قیاس معتبر نیست».

۱۴۷-

(فاطمه شومیری، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۴ و ۹۵)

«قیاس استثنایی انفصالی» در دو حالت معتبر است:

۱- قاعده وضع مقدم:

اگر از یک تعریف درست استفاده کنیم، به تصور جدید دست می‌یابیم.

از تعریف درست استفاده کردیم.

∴ به تصور جدید دست یافتیم.

۲- قاعده رفع تالی:

اگر از یک تعریف درست استفاده کنیم، به تصور جدید دست می‌یابیم.

به تصور جدید دست نیافتیم.

∴ از تعریف درست استفاده نکردیم.

۱۴۸-

(مانده‌سازات شاهمردی، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۵ و ۸۶)

تشریح موارد نادرست:

گزینه «۲»: قضایای شرطی متصل از دو بخش شرط و جواب شرط تشکیل شده‌اند.

گزینه «۳»: فقط در قضایای شرطی متصل به پیوستگی و اتصال میان دو نسبت حکم می‌شود.

گزینه «۴»: به قضایایی که در آن به اتصال یا انفصال میان دو نسبت حکم می‌شود قضیه شرطی می‌گویند.

۱۴۹-

(فاطمه شومیری، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۰)

قیاس استثنایی قیاسی است که عین یا نقیض نتیجه در یکی از مقدمات ذکر شده باشد. این قیاس از دو مقدمه تشکیل می‌شود که یکی شرطی و دیگری حملی است. از آنجا که مقدمه شرطی آن می‌تواند یکی از چهار قضیه شرطی باشد، چهار حالت دارد. قیاس اقتزانی می‌تواند به شکل شرطی یا حملی باشد، نه قیاس استثنایی.

۱۵۰-

(کوثر دستورانی، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۵ و ۸۶)

در قضایای شرطی متصل به پیوستگی، اتصال و ملازمه دو نسبت حکم می‌شود. این‌گونه قضایا از دو جزء شرط و جواب شرط تشکیل شده‌اند.

ریاضی و آمار (۱) (غیرمشترک)

۱۵۱-

(مهمربیرایی، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۳)

نمودار حبابی در نمایش متغیرها محدودیتی ندارد و هر تعداد متغیر را می‌تواند نشان دهد.

۱۵۲-

(هاری پلاور، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۳)

در نمودار حبابی متغیر سوم با مساحت دایره‌ها متناسب است، در نتیجه نسبت شعاع‌ها در نمودار حبابی با جذر نسبت مقادیر متغیر سوم متناسب است. لذا داریم:

$$\frac{x_{3A}}{x_{3B}} = \frac{9}{16} \Rightarrow \frac{r_A}{r_B} = \sqrt{\frac{9}{16}} = \frac{3}{4} \Rightarrow r_B = \frac{4}{3} r_A$$

$$\frac{x_{3B}}{x_{3C}} = \frac{16}{4} = 4 \Rightarrow \frac{r_B}{r_C} = \sqrt{4} = 2 \Rightarrow r_B = 2r_C$$

$$\Rightarrow r_B = 2r_C = \frac{4}{3} r_A$$

۱۵۳-

(امیر زرتوز، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۲)

کمترین مساحت، مربوط به جسم A می‌باشد. پس با توجه به آن وزن اجسام B و C را بدست می‌آوریم. دقت کنید که وزن اجسام متناسب با مساحت دایره‌هاست:

$$\frac{S_B}{S_A} = \left(\frac{r_B}{r_A}\right)^2 \xrightarrow{S_A=25\text{kg}} \frac{S_B}{25} = \left(\frac{\sqrt{2}}{1}\right)^2$$

$$\Rightarrow S_B = 50\text{kg}$$

$$\frac{S_C}{S_A} = \left(\frac{r_C}{r_A}\right)^2 \xrightarrow{S_A=25\text{kg}} \frac{S_C}{25} = \left(\frac{\sqrt{3}}{1}\right)^2$$

$$\Rightarrow S_C = 75\text{kg}$$

پس میانگین وزن اجسام برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{25 + 50 + 75}{3} = \frac{150}{3} = 50\text{kg}$$

۱۵۴-

(شقایق راهبریان، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷)

α زاویه بین دو شعاع مجاور در نمودار راداری از رابطه $\alpha = \frac{36^\circ}{n}$ بدست می‌آید

که n تعداد متغیرها است، داریم:

$$\alpha = \frac{36^\circ}{n} \quad \alpha = 36^\circ \rightarrow 36^\circ = \frac{36^\circ}{n}$$

$$\Rightarrow n = \frac{36^\circ}{36^\circ} = 10$$

۱۵۵-

(امیر مضموریان، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷)

زاویه بین نیم خطها در نمودار راداری برابر است با $\frac{36^\circ}{\text{تعداد متغیرها}}$

$$\frac{36^\circ}{a} = 3a + 6 \Rightarrow 3a^2 + 6a = 36 \Rightarrow a^2 + 2a = 12$$

$$\Rightarrow a^2 + 2a - 12 = 0 \Rightarrow (a + 12)(a - 10) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 10 & \text{قابل قبول} \\ a = -12 & \text{غیر قابل قبول (منفی است)} \end{cases}$$

حال اگر تعداد متغیرها $a + 2 = 12$ باشد، زاویه بین نیم خطها برابر با $\frac{36^\circ}{12}$

درجه خواهد شد.

۱۵۶-

(امیر زرتوز، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷)

برای خودروی A داریم:

$$100 \times \frac{\text{حداکثر سرعت خودروی A}}{\text{مکزیم حد اکثر سرعت تمام خودروها}} = \text{عدد روی محور حداکثر سرعت}$$

$$\Rightarrow 80 = \frac{x}{300} \times 100 \Rightarrow x = 3 \times 80 = 240 \text{ km/h}$$

برای خودروی B داریم:

$$100 \times \frac{\text{میانگین مصرف B}}{\text{حداکثر مصرف تمام خودروها}} = \text{عدد روی محور میانگین مصرف}$$

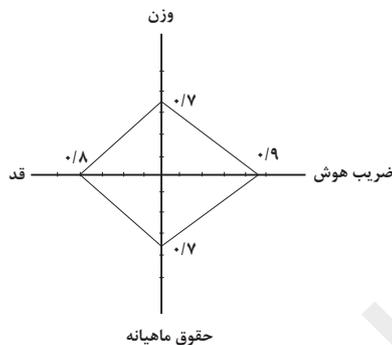
$$\Rightarrow 90 = \frac{y}{15} \times 100 \Rightarrow y = 13.5$$

۱۵۷-

(هاری پلاور، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷)

گزینه‌های «۱» و «۲» رد می‌شوند زیرا زاویه بین شعاع‌ها با یکدیگر برابر نیست و با توجه به جدول زیر نمودار گزینه «۳» مربوط به مشاهده A می‌باشد.

متغیر	مشاهده A	بیشینه مقدار	مقدار متغیر
			بیشینه مقدار
وزن	۷۰	۱۰۰	$\frac{70}{100} = 0.7$
قد	۱۶۰	۲۰۰	$\frac{160}{200} = 0.8$
حقوق ماهیانه	۳۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰	$\frac{3500000}{5000000} = 0.7$
ضریب هوش	۱۸۰	۲۰۰	$\frac{180}{200} = 0.9$

۱۵۸-

(امیر مضموریان، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷)

طبق نمودار راداری داده شده، نمرات مهسا و نرگس به صورت زیر است:

$$\text{مهسا} = 20, 16, 12$$

$$\text{نرگس} = 20, 16, 12$$

چون نمرات آن‌ها در ۳ درس طوری است که دو دسته داده یکسان داریم لذا واریانس آنها با یکدیگر یکسان است و اختلاف واریانس‌ها صفر است.

۱۵۹-

(امیر مضموریان، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷)

بهبود یافتگان را در تک‌تک استان‌ها در روز مورد نظر به دست می‌آوریم:

$$A: \frac{40}{100} \times 300 = 120$$

$$B: \frac{70}{100} \times 50 = 35$$

$$C: \frac{50}{100} \times 120 = 60$$

$$D: \frac{15}{100} \times 200 = 30$$

$$E: \frac{10}{100} \times 400 = 40$$

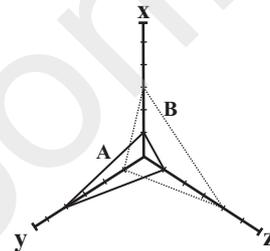
۱۶۰-

(معیار زیرین‌کفش، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۷)

نمودار حیابی شامل ۳ متغیر است با توجه به جدول زیر برای هر یک از متغیرها و با توجه به پیشینه آن‌ها داریم، (دقت کنید که متغیر سوم در نمودار حیابی متناسب با مساحت دایره‌هاست.)

متغیرها	مشاهده A	مشاهده B	متغیر A	متغیر B
			پیشینه	پیشینه
x	۲۰	۶۰	$\frac{۲۰}{۱۰۰} = ۰/۲$	$\frac{۶۰}{۱۰۰} = ۰/۶$
y	۸۰	۲۰	$\frac{۸۰}{۱۰۰} = ۰/۸$	$\frac{۲۰}{۱۰۰} = ۰/۲$
z	$\pi \times (۲)^۲ = ۴\pi$	$\pi \times (۴)^۲ = ۱۶\pi$	$\frac{۴\pi}{۲۰\pi} = ۰/۲$	$\frac{۱۶\pi}{۲۰\pi} = ۰/۸$

زاویه بین شعاع‌ها $\frac{۳۶۰}{۳} = ۱۲۰^\circ$

اقتصاد (غیرمشترک)

۱۶۱-

(فاطمه فهیمیان، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۳۶ و ۱۳۷)

در دهه دوم عمر انقلاب اسلامی، عزم کشور بر حل مشکلات اقتصادی برجای مانده از زمان پهلوی و بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ بود. دهه چهارم انقلاب اسلامی دهه «عدالت و پیشرفت» نام‌گذاری گردید.

۱۶۲-

(فاطمه فهیمیان، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۰)

در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران، وضعیت اقتصادی در افق سال ۱۴۰۴ هـ. ش. توصیف و مشخص شده است. به عبارت دیگر در سال ۱۴۰۴ هـ. ش. اقتصاد کشور در وضعیت و موقعیت (مقصد) تعیین شده بدین صورت خواهد بود: «کشوری با جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیای جنوب غربی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه، رسیدن به اشتغال کامل و...»

۱۶۳-

(سارا شریفی، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۱ تا ۱۴۳)

با توجه به مؤلفه مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی، اقتصاد مقاوم هم‌چنان که در مقابل موانع بیرونی استحکام لازم را حفظ می‌کند، باید به برطرف کردن ضعف‌های درونی نیز بپردازد. قدرت تولیدی و پیشرفت اقتصادی با چگونگی استفاده از منابع و میزان بهره‌وری ارتباط زیادی دارد. بهینه بودن نوع، میزان و زمان مصرف و هم‌چنین بهره‌برداری حداکثری از منابع به تولید کمک شایانی می‌نماید.

۱۶۴-

(سارا شریفی، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۲)

رشد اقتصادی بیش از این‌که به رشد سرمایه‌های فیزیکی وابسته باشد، بهتر است به رشد توانمندی (سرمایه انسانی) و ارتقای قدرت تولیدی عموم مردم استوار گردد تا پیشرفت اقتصادی مطمئن‌تری را در پی داشته باشد.

۱۶۵-

(سارا شریفی، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۳)

تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده‌های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند.

۱۶۶-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۳۵ و ۱۳۶ کتاب درسی)

وظایف	قوا
- با داشتن بودجه و سیاست‌گذاری و مقررات‌گذاری اقتصادی و مالی نقش اساسی در برنامه‌ریزی اقتصادی دارد. - اجرای قوانین و برنامه‌ها	قوه مجریه (دولت)
- ریل‌گذاری قانونی - تأیید و تصویب برنامه‌ها	قوه مقننه
- برقراری نظم، سلامت - پیشگیری و برخورد با مفاسد و اقدامات غیرقانونی	قوه قضاییه

۱۶۷-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۳۶ و ۱۳۷ کتاب درسی)

قرار گرفتن اقتصاد در اولویت مسائل کشور مربوط به دهه چهارم انقلاب اسلامی است.

۱۶۸-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۴۰ و ۱۴۱ کتاب درسی)

اگر عوامل اصلی پیشرفت اقتصادی کشور به بیرون وابسته باشد در وضعیت بحرانی مثل تحریم، دشمن می‌تواند این عوامل اصلی را محدود سازد و کشور با مشکلات بسیاری روبه‌رو می‌گردد.

۱۶۹-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۰ کتاب درسی)

برای تداوم پیشرفت اقتصادی، علاوه بر ارتقای توان تولید به‌عنوان عنصر اساسی پیشرفت، مقاوم‌سازی اقتصاد و آسیب‌ناپذیری آن از فشارها و تکانه‌های مختلف الزامی است.

۱۷۰-

(کتاب جامع، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۰ و ۱۴۱ کتاب درسی)

اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است پیشرفته، مردمی و دانش‌بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه‌های داخلی و بیرونی آسیب‌ناپذیر است و با اتکا به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی و استفاده از فرصت‌های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحریم‌ها و تهدیدات متوقف نمی‌شود. اقتصاد مقاومتی، تضمین‌کننده عزت و پیشرفت کشور در بلندمدت و رفع‌کننده مشکلات جاری در کوتاه‌مدت است.

علوم و فنون ادبی (۱) (غیرمشتک)

۱۷۱-

(مصن اصفری، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

واژه‌های «گور» در یک معنا به کار رفته‌اند و جناس تام (همسان) ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «واژه‌های «مستی و هستی» جناس ناهمسان دارند.

گزینه ۲: «واژه‌های «وفا و جفا» جناس ناهمسان دارند.

گزینه ۴: «کنار: گوشه» و «کنار: ساحل» جناس همسان دارند.

۱۷۲-

(اعظم نوری‌نیا، ترکیبی)

تکرار واژه‌ی «جدا» آرایه‌ی «واژه‌آرایی» را پدید آورده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «واج آرایی: تکرار واج «د»، «ر» / جناس ناهمسان اختلافی: بدر، قدر، صدر

گزینه ۳: «بیت موازنه دارد / تشبیه: چو ما

گزینه ۴: «بیت ترصیع دارد / تضاد: عیان و نهان

۱۷۳-

(عارف‌سارات طباطبایی‌نژاد، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «تار» در مصراع اول: یک دانه مو / «تار» در مصراع دوم: نوعی ساز //

«چنگ» در مصراع اول: دست / «چنگ» در مصراع دوم: نوعی ساز: جناس همسان

گزینه ۲: «نحو» اول: اشاره به علم نحو / «نحو» دوم: روش و راه: جناس همسان

گزینه ۴: «دوش» در پایان مصراع اول به معنای «کتف» با «دوش» به معنای

«دیشب» در ابتدا و انتهای بیت: جناس همسان

۱۷۴-

(اعظم نوری‌نیا، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

واژگان «ماه و ما» جناس ناهمسان (ناقص) افزایشی دارند. «ما» و «را» جناس ناهمسان اختلافی دارند.

در سایر گزینه‌ها جناس ناهمسان (ناقص) اختلافی دیده می‌شود:

گزینه‌ی ۱: «رو، کو»

گزینه ۲: «خم، غم»

گزینه ۴: «شاهدان، زاهدان»

۱۷۵-

(عارف‌سارات طباطبایی‌نژاد، ترکیبی)

در بیت دوم، «فقیر - فقیر» جناس ناهمسان دارند، در این بیت موازنه وجود دارد.

نسبت دادن «فقر» به دریا تشخیص دارد.

۱۷۶-

(هژبر رمیمی، جناس و انواع آن، صفحه ۹۹)

بین واژه‌های «مدام» و «دام» جناس ناهمسان افزایشی وجود دارد.

اشتیاق در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «قصد» و «مقصد»

گزینه ۲: «منظر» و «نظر»

گزینه ۴: «نعمت» و «نعیم»

۱۷۷-

(هژبر رمیمی، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

گزینه ۲: «جناس ناهمسان اختلافی: در و سر / جناس ناهمسان افزایشی: سر و سرا

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «جناس ناهمسان اختلافی: پری و بری / ما و تا

گزینه ۳: «جناس ناهمسان اختلافی: کام و نام

۱۷۸-

(سیرمهر مرئی رینانی، جناس و انواع آن، ترکیبی)

جناس همسان: قلب: مرکز سپاه / قلب: دل // جناس ناهمسان: پای و جای

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «جناس همسان: پرده: حجاب / پرده: آهنگ و نوا

گزینه ۲: «چمن و چمن» جناس ناهمسان اختلافی (ناهمسان)

گزینه ۳: «جناس ناهمسان: بار و باد

۱۷۹-

(سیرمهر مرئی رینانی، جناس و انواع آن، صفحه ۹۸ و ۹۹)

در این بیت «عاشق و معشوق» و «ناظر و منظور» فقط جناس هم‌ریشه (اشتیاق) دارند.

جناس و اشتیاق در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «عشق و عاشق»

گزینه ۲: «حریم و حرم»

گزینه ۴: «شعر و شاعر»

۱۸۰-

(هژبر رمیمی، جناس و انواع آن، ترکیبی)

دشمن و دوست: تضاد / بیت، تلمیح ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «تشبیه: چو حور و پری / جناس ناهمسان: پری و بری

گزینه ۲: «تناسب: بر (میوه) و درخت / تشبیه: رعیت [مانند] درخت است.

گزینه ۳: «جناس ناهمسان: چشم و چشمه / کنایه: چشم بر هم زدن کنایه از

گذشتن زمان اندک

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان (غیرمشتک)

۱۸۱-

(مبیه مبینی، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۶ و ۱۳۷)

زبان ایلامی، که مردمان جنوب غربی فلات ایران با آن سخن می‌گفتند، زبان رسمی و نوشتاری حکومت و تمدن ایلامی بود.

مهم‌ترین مدارک برجای مانده از زبان فارسی باستان، سنگ‌نوشته‌های پادشاهان

هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده‌اند.

۱۸۲-

(مبیه مهبی، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۸ تا ۱۴۰)

تشریح عبارتهای نادرست:

الف) زبان پارتی یا پهلوی اشکانی، در مناطق شمال و شمال شرق ایران متداول بود و زبان رسمی و درباری حکومت اشکانیان به شمار می‌رفت.

ج) الفبای اوستایی از راست به چپ نوشته می‌شود و هر کلمه با یک نقطه از کلمه دیگر جدا می‌شود.

د) به نظر بسیاری از محققان، در عهد باستان و مخصوصاً در زمان ساسانیان، تنها فرزندان خاندان شاهی، درباریان، اشراف و موبدان می‌توانستند به مدرسه بروند و تحصیل کنند.

۱۸۳-

(ساتز برکت، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۸)

در زمان حکومت اشکانی، نقل داستان‌های ملی و پهلوانی، رواج فراوان یافت و شاعران و موسیقی‌دانان دوره‌گردی که به گوسان‌ها معروف بودند، با شور و هیجان بسیار، این داستان‌ها را از حفظ برای مردم می‌خواندند. این داستان‌ها بعدها در تدوین خدای‌نامه‌ها و سرودن شاهنامه توسط فردوسی مورد استفاده قرار گرفتند.

سنت نقالی و قصه‌گویی حتی پس از تدوین خدای‌نامه و شاهنامه، همچنان در ایران تا دوران معاصر ادامه یافته است.

۱۸۴-

(هژبر ریمبی، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۴۰ و ۱۴۱)

تشریح عبارات نادرست:

درباره وضعیت تعلیم و تربیت در دوران پیش از ساسانیان اطلاعات کامل و دقیقی در دست نداریم.

پاره‌ای از گزارشات مورخان یونانی نشان می‌دهد خاندان هخامنشی مشوق جدی دانش و هنر بوده‌اند.

۱۸۵-

(الهام میرزایی، هنر و معماری، صفحه ۱۴۸ و ۱۵۰)

معماری ساسانی با بنای کاخ اردشیر در فیروز آباد فارس آغاز شد و با ساخت کاخ تیسفون به اوج رسید. کاخ شهر هترا در نزدیکی موصل در کشور عراق، قرار دارد و از آثار دوران اشکانی است.

۱۸۶-

(الهام میرزایی، هنر و معماری، صفحه ۱۴۳)

مادی‌ها در قلعه‌سازی تبحر زیادی داشتند و برای مقابله با دشمنان خارجی خود به‌ویژه آشوریان، قلعه‌های مستحکم ساختند. پایتخت مادی‌ها شهر هگمتانه، همدان امروزی، بود که یونانیان به آن اکباتان می‌گفتند.

۱۸۷-

(الهام میرزایی، هنر و معماری، صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۴۹ و ۱۵۱)

پس از سقوط ساسانیان و ورود اسلام به ایران، هنر اسلامی، تأثیر بسزایی از هنر ساسانی پذیرفت.

۱۸۸-

(مبیه مهبی، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۷ و ۱۳۸)

خط میخی ایلامی که از خط میخی اکدی اقتباس شده بود و از چپ به راست نوشته می‌شد. این خط در دوران هخامنشی همچنان رایج بود.

اوستایی، زبانی بوده که مردمان بخشی از نواحی شرقی ایران به آن سخن می‌گفته‌اند.

زبان پارتی یا پهلوی اشکانی، در مناطق شمال و شمال شرق ایران متداول بود و زبان رسمی و درباری حکومت اشکانیان به شمار می‌رفت.

زبان فارسی میانه یا پهلوی ساسانی که دنباله زبان فارسی باستان به حساب می‌آید، در نواحی جنوب و جنوب غربی ایران رایج بود و زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی شمرده می‌شد.

فارسی باستان، نبای زبان فارسی امروزی زبان قوم پارس بوده و در دوره هخامنشی به آن سخن می‌گفته‌اند.

۱۸۹-

(هژبر ریمبی، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۴۱ و ۱۴۲)

الف) در دوره ساسانیان، آموزگاری به‌عنوان یک شغل رسمی به موبدان اختصاص داشت.

ب) در دوران هخامنشیان، ایران مرکز دانش‌ها و مبادلات فرهنگی بین کشورهای متمدن زمان بود و علوم و فنون بین‌النهرین، مصر، ایلام، هند و آسیای صغیر جزو قلمرو این شاهنشاهی بودند، با دانش‌های ایرانی آمیخته شدند.

پ) یکی از برجسته‌ترین مراکز علمی جهان باستان، دانشگاهی بود که در عصر ساسانی در شهر جندی‌شاپور، پدید آمد.

۱۹۰-

(هژبر ریمبی، زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۸ و ۱۳۹)

منظومه عاشقانه ویس و رامین، اصل و ریشه پارتی دارد.

منظومه داستانی «درخت آسوریک» و «یادگار زیران» به خط و زبان پهلوی ساسانی، هستند.

برخی داستان‌های شاهنامه مانند داستان «بیژن و منیژه» اصل و ریشه اشکانی دارند.

متن یکی از بندهای ماه یشت درباره نیایش ماه از کتاب اوستا که این خط، «دین دبیری» نامیده می‌شود. الفبای این خط در دوره ساسانی از روی الفبای پهلوی ساخته شد. الفبای اوستایی از راست به چپ نوشته می‌شود و هر کلمه با یک نقطه از کلمه دیگر جدا می‌گردد.

جغرافیای ایران (غیرمشترک)

۱۹۱-

(مهری کاردران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۸۶ و ۸۸)

کشور ما، برای تولیدات باغی از مزیت‌های زیادی برخوردار است، این بخش از کشاورزی، از مهم‌ترین اقلام صادراتی کشور است که هر ساله ارزش فراوانی را وارد کشور می‌کند.

اقتصاد علمی است که انسان برای تأمین نیازهای خود به آن توجه می‌کند.

۱۹۲-

(مهمرد علی فطیپی، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۸۸)

امروزه با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط تغییر یابد.

۱۹۳-

(مهمرد علی فطیپی، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۸۹)

گسترده‌ی کشور در عرض جغرافیایی، تنوع اقلیمی و گونه‌های گیاهی، زمینه پرورش انواع دام را فراهم کرده است.

نکته: رشد صنایع تبدیلی و استفاده از روش‌های علمی از عوامل رشد این بخش است.

۱۹۴-

(مهمرد علی فطیپی، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۶)

سازمان جهانی گردشگری، ایران را از نظر جاذبه‌های طبیعی، در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی در رتبه دهم جهانی قرار داده است.

۱۹۵-

(مهری کاردران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۸۹ و ۹۱)

الف) مزایای کشت گلخانه‌ای: ۱- کاهش مصرف آب ۲- تولید در طول سال و همه‌جا
۳- کنترل بهتر وضعیت کشت

ب) یکی از صنایع دستی مهم ایران فرش دستبافت است. کشور ما یکی از صادرکنندگان عمده این فرش در جهان است که به دلیل بافت و نقش و نگار خاص، از اهمیت و شهرت بین‌المللی برخوردار است.

۱۹۶-

(مهری کاردران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۸۷، ۸۸ و ۹۲)

با این‌که فعالیت‌های زراعی در کشورمان بسیار گوناگون است، محدودیت در منابع آب و خاک و بهره‌وری کم، ... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است.

۱۹۷-

(مهمرد ابراهیم علی‌نژاد، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۲ و ۹۳)

صنعت خودروسازی یکی از شاخه‌های توسعه یافتگی کشور است که می‌تواند فرصت‌های شغلی بسیاری برای کشور فراهم آورد و از جمله صنایعی است که در سند چشم‌انداز به آن توجه خاصی شده است. نواحی شرقی و مرکزی کشور از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند ولی به دلیل اینکه به صورت محدود مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند با رشد صنعتی روبه‌رو نبوده‌اند.

۱۹۸-

(مهمرد ابراهیم علی‌نژاد، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۳ تا ۹۵)

الف) سیستم حمل و نقل و ارتباطات

ب) موقعیت استراتژیکی ویژه، عبور جاده ابریشم و راه ادویه

ج) عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی

د) یزد، کرمان، اصفهان

۱۹۹-

(میبیه مبینی، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۲ و ۹۳)

ایران یکی از کهن‌ترین تمدن‌های جهانی در کشف معدن است و امروزه با وجود بیش از ۷۰ نوع ماده معدنی، یکی از قدرتمندترین برتر معدنی جهان است.

۲۰۰-

(معضومه مسینی صفی، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۶)

پیکره‌بندی طبیعی این سرزمین، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

جامعه‌شناسی (۱) (غیرمشارکت)

۲۰۱-

(سوفیا فرنی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۳۴)

«الف»: ایران اسلامی، آرمان بازسازی هویت اقتصادی خود را با اجرای قانون اساسی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تعقیب می‌کند.

«ب»: فروش نفت خام بدون تبدیل آن به مواد دارای ارزش افزوده بالاتر، مانند محصولات پتروشیمی در داخل، خام‌فروشی ثروت‌های طبیعی است.

«پ»: اقتصاد مقاومتی، الگویی از اقتصاد پیشرفته، مستقل و مستحکم است.

«ت»: اقتصادی که مانند چشمه‌ای از درون بجوشد و به تولید داخلی قوی خود متکی است ولی صرفاً برای خود تولید نمی‌کند، بلکه تولیدات خود را به صورت متعادل با سایر کشورها مبادله می‌کند.

۲۰۲-

(پهروز ییسی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۸)

جامعه فاسق، جامعه‌ای است که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند و پیامبر اسلام (ص)، روز محشر به کثرت پیروان خود مباحثات می‌کند.

۲۰۳-

(پهروز ییسی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۷)

راه گسترش هر فرهنگ، شناختن (اندیشیدن)، پذیرفتن و عمل کردن به آن است. شناختن و عمل کردن صرفاً از عهده افراد و اعضای جهان اجتماعی برمی‌آید.

۲۰۴-

(هژبر رییمی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۹ و ۱۳۰)

نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را بر عهده دارد، برای حل مشکل جمعیت چاره اندیشی می‌کند و تأمین جمعیت از کارکردهای مهم نهاد خانواده است و ممکن است در مواقعی، اختلال در نهاد خانواده، جهان اجتماعی را با کاهش جمعیت مواجه کند و کاهش بیش از حد و کم‌سابقه رشد سالانه‌ی جمعیت، زمینه تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد.

۲۰۵-

(معصومه حسینی صفا، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۷ و ۱۲۸)

افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی، به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد. از این‌رو تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است.

اگر اولاً فرهنگ و معنایی که با افزایش جمعیت بسط می‌یابد، فرهنگ حق باشد، نه فرهنگ باطل، ثانیاً افراد و اعضای این فرهنگ نیز حاملان و عاملان معانی حق باشند، افزایش جمعیت ضروری است.

۲۰۶-

(هژبر رییمی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۸)

جامعه مشرک، جامعه‌ای است که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد و جامعه فاسق، جامعه‌ای است که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند.

۲۰۷-

(ماننده سارات شاهمهراری، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۳۱ تا ۱۳۴)

تشریح عبارات غلط:

الف) کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی هستند.

د) ایران اسلامی، آرمان بازسازی هویت اقتصادی خود را با اجرای قانون اساسی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تعقیب می‌کند.

۲۰۸-

(کتاب پیام، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۳۲ تا ۱۳۴)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: کشورهای سلطه‌گر غرب پاشنه‌ی آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند. از این رو جنگ اقتصادی تمام‌عیاری را علیه کشور ما به راه انداختند.

گزینه «۳»: هجوم اقتصادی به ایران در دوره‌ی پهلوی به‌صورت انتقال صنایع مونتاژ و تخریب بنیان‌های تولید ملی ایران بود.

گزینه «۴»: اقتصاد وابسته به نفت از آن‌جا که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده می‌شود.

۲۰۹-

(مهمد ابراهیم مازنی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۳۳)

انواع تحریم‌های اقتصادی نفتی و مالی علیه کشور ما با رویکرد ایجاد فشار بر جامعه اجرا شده است تا اولاً درآمدهای نفتی کشور را محدود کنند، ثانیاً از انتقال آن به کشور ممانعت ورزند.

۲۱۰-

(مهمد ابراهیم مازنی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۳۴)

برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب که از سویی اقتصاد را اساس همه چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیرسرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، نقطه ضعف ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این‌رو، جنگ اقتصادی تمام‌عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

منطق (غیرمشترک)

۲۱۱-

(کوثر دستورانی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۹۹)

متفکر نقاد هنگام شنیدن یک مطلب یا تصمیم‌گیری درباره آن، آن را از وجوه مختلف بررسی می‌کند.

۲۱۲-

(فاطمه شومیری، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۱۰۹ و ۱۱۰)

همه گزینه‌ها توسل به احساسات است زیرا از راه تطمیع یا تهدید و یا جلب ترحم است اما گزینه «۴» مغالطه تله‌گذاری است.

۲۱۳-

(هژبر رحیمی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۱۰۵ و ۱۰۶)

کلمات در جملات مختلف که در آن‌ها به کار می‌روند بار ارزشی متفاوتی پیدا می‌کنند، هر سه جمله معنی مرگ افراد را با بارهای ارزشی متفاوت بیان می‌کنند.

۲۱۴-

(کوثر دستورانی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۱۰۳)

تشریح موارد نادرست:

الف) در فن بیان در پی اقناع دیگران هستیم. نه در پی کسب حقیقت، پس از برهان استفاده نمی‌کنیم.

ب) در جریان مناظره تلویزیونی، طرفین در پی اقناع یکدیگر نیستند.

ج) توضیح مذکور مربوط به «جدل» است.

۲۱۵-

(کوثر دستورانی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۱۱۱)

در این گزینه از مغالطه بزرگ‌نمایی استفاده شده است، زیرا «تا هفتاد درصد تخفیف» به معنای این است که ممکن است هر کالا بین صفر تا هفتاد درصد تخفیف داشته باشد، نه این که همه کالاها هفتاد درصد تخفیف دارند.

توضیح نکات درسی:

در مغالطه توسل به احساسات، از احساسات گوناگونی مانند حس طمع، حس ترس، حس ترحم و حس خودخواهی استفاده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه، از حس خودخواهی برای مغالطه استفاده شده است.

گزینه «۲»: در این گزینه، از حس ترحم برای مغالطه استفاده شده است.

گزینه «۳»: در این گزینه، از حس ترس برای مغالطه استفاده شده است.

۲۱۶-

(سیرمهم‌رضا آزرکسب، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۱۰۸)

در این گزینه به جای استدلال، ویژگی «تازه به دوران رسیده» به پیروان یک استدلال نسبت داده شده است.

توضیح نکات درسی:

در مغالطه مسموم کردن چاه، به جای استدلال برای رد یک نظریه، ویژگی ناشایستی به پیروان آن نظریه نسبت داده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه از مغالطه توسل به احساسات استفاده شده است.

گزینه «۲»: در این گزینه از مغالطه تله‌گذاری استفاده شده است.

گزینه «۳»: در این گزینه از مغالطه بزرگ‌نمایی استفاده شده است.

۲۱۷-

(سیرمهم‌رضا آزرکسب، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۱۰۶)

فعل «فرمود» در این جمله، بار ارزشی مثبت دارد و پیام ضمنی اش احترام گوینده به استاد است.

توضیح نکات درسی:

بار ارزشی کلمه، معنایی ضمنی است که به صورت مثبت یا منفی در مورد یک کلمه دیگر القا می‌شود. بسیاری از کلمات، بار ارزشی خنثی دارند و فاقد پیام ضمنی هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل «گفتگو کردند» در این جمله، بار ارزشی خنثی دارد و پیام ضمنی خاصی درباره اعضای شرکت نمی‌رساند.

گزینه «۲»: فعل «صحبت نمی‌کنم» در این جمله، بار ارزشی خنثی دارد و پیام ضمنی خاصی درباره گوینده نمی‌رساند. دقت شود که فعل جمله منفی است اما بار ارزشی منفی ندارد؛ زیرا تصوری منفی از گوینده القا نمی‌کند.

گزینه «۳»: فعل «حرف بزند» در این جمله، بار ارزشی خنثی دارد و پیام ضمنی خاصی درباره کسی که جمله درباره اوست، نمی‌رساند.

۲۱۸-

(سیرمهم‌رضا آزرکسب، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۱۰۳)

این استدلال، استدلالی ریاضی است که برای دستیابی به حقیقت اقامه شده است.

توضیح نکات درسی:

استدلال‌های ریاضی برای دستیابی به حقیقت اقامه می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این استدلال، یک استدلال در مناظره‌ای مذهبی است که برای غلبه بر طرف دیگر بیان شده است.

گزینه «۲»: این استدلال، یک استدلال در مناظره‌ای سیاسی است که برای غلبه بر طرف دیگر بیان شده است.

گزینه «۳»: این استدلال، یک استدلال در مناظره‌ای اقتصادی است که برای غلبه بر طرف دیگر بیان شده است.

۲۱۹-

(سیرمهم‌مرنی دینانی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۹۹ و ۱۰۰)

تفکر نقادانه یعنی فراگیری مهارت تفکر و تفکر کردن درباره نحوه صحیح تفکر

۲۲۰-

(سیرمهم‌مرنی دینانی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه ۱۰۸ تا ۱۱۱)

مصاحبه با افراد ناشناسی که با شور و هیجان زیاد و بدون دلیل منطقی از این فروشگاه تعریف می‌کنند، «مغالطه توسل به احساسات» و ولخرج دانستن افرادی که از فروشگاه خرید نمی‌کنند «مغالطه مسموم کردن چاه» است.